

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěň ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa ƙo łóždu ƙobotu w Ssmolerjez knihicziščzjetni w Budyščinje a je tam sa šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

7. njedzela po ƙwjatej Trojizny.

Sebr. 13, 8. 9.

„Jesuf Ahrystuf je wczera a dženska, a tón ƙamy, kiž wón je, budže tež do něcznosće.“ Tole ƙlowo steji kaž hwěda nad pucžemi šchesczjanow — jako troscht we wschej srudobje. Hdnyž je čzma wokoło naš, Jesuf Ahrystuf je pola naš a naš njewopusčezi.

Troscht džěczi Božich.

1. My mamy Sbožnika, kiž je tón ƙamy do wscheje wěcznosće;
2. Ichtóž we nim wostanje, njeboji ƙo žaneho pšchemějenja.

1. W tych ƙlowach leži žórlo troschta, wěšty sałožt sa našu wěru. Šchtož je čzagne, ƙo pšcheměnja a ƙo minje, a s nami ƙamymi, kaž dołho ƙmy sachodnosći podcziknjeni, je we wjele wězach dženska hinał hacž wczera a jutije hinał hacž dženska. Čzaj ƙo pšcheměnja. Kał wjele srudnišči je něczišči wobras twojeho žiwjenja pornjo twojej mlodosći! Wobstejnosće ƙo pšcheměnja, čzaj ƙudoby, čzaj bohatstwa. Šrěch naš pšcheměnja.

Alle Jesuf Ahrystuf ƙo njepšcheměnja. Wot něcznosće je našu šbožnosć wotmyklič a ta ƙama luboicž dženska hiščeje jeho wutrobu hnawa. Wón je tón wěczny wyschich měšnik, wón prošny sa naš, kaž na šch:žu sa naš prošesche. Jeho móž je njeslemjena kaž wot fastarstwa, jeho mudrosć hlada na wschitke moje pucže, wón je w njebjach, na semí a pod semju, je pola naš wschitke

dny hacž do ščoncženja ƙwěta. A tak jeho lubosć na naše wutroby ščutuje kaž w ƙawołowym čzaju: Lubosć Ahrystufowa naš k temu pščinuczi. Jeho wucho je to ƙamo, wono ƙlyšchi hanjenje njepšcheczelow kaž šdychowanje hubjennych. Jeho ƙylna ruka je ta ƙama, njepšcheczelow porahcž, a miła kaž ruka maczerje. Semizny pšcheczeljo ƙo pšcheměnja a hdnyž to niž, woni wumru. Čzłowike ƙlowa dženska tak, jutije hinał klincza. Jesuf je pšchego tón ƙamy, pšchego ƙwěrnny, nihdy spróžny, wobložny. Jeho ƙlowa ƙu duch a žiwjenje, maja hiščeje tu ƙamu móž kaž tehdom, jako jeho ƙwjaty röt je rěczesche. Jesuf steji wysche wscheho čzaka, wysche wscheho pšchemějenja. Wón jón wodži, kaž łóžnik ƙwoju łóž. Wón steji wysche wscheho čzaka. Wón wobtnježi wschitke mozy čzaka. Tež duch našeho čzaka steji w jeho rukomaj. Wón pšchifasa, hdnyž dyrba ƙo horde žolmy šchoblosće lehnucž, ale wón samtnje tež duchowne dary, hdnyž je čzłowjetojo ščaja. Wón steji tež wysche tuteho čzaka, kotruž je tebi wotměrjeny k došrawjenju, k šapschimnjenju wěczneho žiwjenja. Dobre kaž šle čzajny, srudoba, ščynnosć, pšchescžehanje, nusa, šchoroicž, wschitko dyrbi k twojemu došrawjenju ƙluzicž. Duž je w naš dobry ščut šapoczał, budže jón tež dokonjecž. To je ƙylny troscht, so je Jesuf Ahrystuf polnosć, knjes a ƙral čzaka. Jeho wola we wschém je, so by tebi pšchede wsčěm pomhane bylo, so by wot wscheho hubjenstwa ƙwobodny byl.

2. Duž je žadanje sa wěrjazu dušchu, ƙo pšchego bóle k šelufej wobroczič. Wot wopacžnych wucžbow njepšchicž ƙo šchbacž dacž. Ša wopacžne wucžby ma

Jesuf to rošbudne słowo, kotrež wón Pětrej snapšhecziwi: Eběhń šo wote mnje, šatanje! A tak budže wutroba khabłaza pšes bojošč pšed cžłowjekami! A tak słaba pšes šamu hrěšnu žadošč! Dyrbi-li wobtwjerdžena byč, nještawa šo to pšes jědže. Te šu ša cžeto; wutroba potrjeba drugeje žimnoščje, šo by wobtwjerdžena była. Niž swonkowna služba a wašnje móže k směrowanju dušce pomhač. Wobtwjerdžena budže wutroba pšes šamu hnadu, pšes hnadu w Khrystu, nam wot Boha šlicženu, we wěrje šapšchimnjenju. Našča wutroba šama je jara słaba. W njej hori šo wojowanie, kiž mozy žerje a škóncžnje dyrbišch podležecž. Pšchetož k khablanju w šnucškownym pščinu wichory wot wonfah, cžemne wodženja žiwjenja. Wišeho khablanja pšchicžina je wichor, kiž na wutrobah žerje, hrěch, nješjednane šwědomnje. Šdnyž je tebi hrěch wodaty, potom šo njeprašchelj a nješkablašch, ale prajišch: Ša šym pšes Khrysta krawne rany tón prawy grunt nětk namatak. Ty mašch wucžiščenu wutrobu a njetrjebašch wjazy khablacž. Ty mašch měr a šnajesch teho, kiž šo ša tebję stara, ty šo šam wjazy štaracž njetrjebašch. Šeho woblicžo šo wysche tebję šwěcži, jeho duch škufkuje we wutrobje. Šwět tebję wjazy pšchewinycž njemóže. Cžemne hodžiny twoju nadžiju wjazy nješpodtkóčža, ale ty šwětkemu kónzej napšhecžimo hladašch a šebi tež pšes row wuhlad šatwaricž njedašch, dofelž mašch wobtwjerdženu wutrobu. Krafna wěž je wobtwjerdžena wutroba.

Pšes hnadu ju doštanjesch. Pšchiwosmjesch-li hnadu Božu w Khrystu Jesufu, dašch-li šo pšes hnadu wobrocžicž a šwjecžicž, kšodžišch-li doštateje hnadu doštojnny, wachujesch-li nad tym, šo ju podarmo brač nješby, nawukujesch-li k šawotom prajicž: Pšes Božu hnadu šym, šchtož šym, džen a bóle wobtwjerdženu wutrobu šmėrujesch. W hnadže woštacž pač rěka w Jesufu woštacž, a šchtož w nim woštanje, tón woštanje hacž do wěcžnoščje. Šamjen.

Na njeđelu.

(Gerol.)

(Pšalm 84, 2. 3.)

Kajka mi dženš radošč je
Žiwa w cžichej wutrobje?
Kajke šbože jašni šo
Š woblicža mi radošnoj'?

Še dla mišej' módriny?
Še dla rjaney' kwětnizy?
Še dla ptacžkow špěwanja?
Še dla rošy blyšchženja?

Boža šemja rjana je,
Krafne nješjo blyšchžate,
Šłódky k rašchich krajinow
Še dym róžow, nalikow.

Me šchtož mje šwěšeli
Dženš, njej' šwětna krafnošč mi;
Dženša je dženš Knješowy!
Šbóžny, komuž špodobny!

Šłódky šwonow šynk mi je
Šacž wšchěch ptacžkow špěwanje,
Wjaz' hacž wěšik wofšchewi
Džecži pošoj nješješli.

Dženš do pětnej' komorki
Še mni Šbóžnik šastupi;
Dženš šo šlicža w šwjatnizy
Nješješke nam wobradu.

Šlej, kaž roša špaduje,
Šela, kwětky šchězuje,
Budže dušcha šchewjena
Š duchom, šłowom k wyšoka.

A kaž šchłowroncžk fišoli,
W módriny šo pošhubi,
Tak šo šbėha dušcha nam
W nutrnocžki k nješješkam.

Boži dnjo, budž witanu,
Šwěšda rašcha, měr mi šy,
Šórtlo khlódkne w puščini,
Š domišny šynk šwonow mi.

Šowoptanje k Šdena,
Š kotr'hož hrěch mje šwustorka,
Šacžucže tych nješješkow,
Šdžez wšchěch šbudu cžěšnoščow.

Trošchtuj dženš tež šrudženych,
Šašo šhromadž Knješowych,
Wotwjašaj, šchtož šwjašane,
Wobrocž džecžo šhubjene.

Pšchinješ šwětej šhubjenom'
Šoštruw šwój, měr k nješja dom;
Pšchiwolaj nam wot Wótža:
Wy šcže Bože džecžatka!

Šurij Žitawski.

Domjazaj šrědkaj.

W někajkim cželedžinškim wuštawje šo lětny šwjedžen šwjecžesche. Šedyn se šwjedženškich hoščki tam jemu šnatu šchthracželětnu holčžku nadeńdže.

„Njeje dha šo cži poš domje štyškalo?“ šo ju wón woprašča.

Wotmolwa bė: „Niž tak jara, ja šym něšchto pšhecžimo temu wšala.“

„Tak?“ šnapšhecžimi šnaty, „je dha tež šrědk pšhecžimo štyškaniu?“

„Šaj wěšo, moja cžeta je mi prajila: Wšmi šebi kuf khlėba do šala a rano šjėš něšchto wot nješo na-cž-wutrobu, pšchindželi štyškanye, potom je ša hodžinu nimo.“

Druhe holžy šo šmėjachy, prajizy: „Šo tola ničšo nješpomha!“

Šóč pač šnapšhecžimi: „A tola to pomha, jeli-šo poš khlėbom wšchėdnu wutrobnu modlitwu k Bohu a pilne džėto šrošmicže. Šutaj domjazaj šrědkaj štyškanye poš pošchitkownym našonjenju najlėpje šacžerjatak.“

„Šak pač šo cži wjedže“, šo přjedawšchi prašchelj dale woprašča, „šy-li w nožy tak šama w komorje, nimašch žanešo štracha pšchjed šcherjenjemi?“

Šolčžka wotmolwi: „Moja pošožna štara cžeta je mi pošrucžila, šo dyrby na šwoje komorne durje šnucška ški šchjize šcžinicž, pošom šmėla žyle bjes štracha byč.“

„Ša wēm lėpšchi šrědk“, džesche tón knješ pšchitomnym holčžkam. „Šehńcže šo kóždy wjecžor, hdyž k měrnu džecže, do šchfita wšchehomóžneho Boha a rjekńcže k wěrjazej wutrobu: W mjenje

Boha Wótza, Szyna a Szwjateho Ducha! To strach najlěpje facžerja.“

Wobaj hrědkaj spomnjeneho knjesa pschecziwo styslanju a bojosczi psched scherjenjemi staj na kóždy pad poruczenja hódnej a hižom wjele wupruhowanaj. Szrědkaj stareje czety pak niz.

F.

Macz a jejne džěczo.

Sunu běšche macz, ta mějesche jeniczte džěczo, bynka. Nětk so sta, so tuto džěczo skhori, a khorošč pschibowasche taf, so móžesche kóždy widžecz, so k smjerczi dže. Ta macz mějesche wot wscheho spoczatka wulki strach, potom pak, hdyž bu pschezo hórje, běšche kaž błudna w straschnym sadwělowanju; pschetož jejne džěczo běšche jej lubšche dnyli zlyh śwět, haj hacž Boh kam. Zako jich duchowny wo tym klyšesche, džěšche tež wón do teho doma, so by tu maczert trošchtował: ale to bč podarmo. Duž spyta jo hinaf, wón pschistupi k ložu khoreho, so modlesche a prajesche tež tele słowa: „Šnježe, je-li so je twoja wola, dha spožcz temule džěsczu sašo žiwjenje a strowoscž.“ Zako macz to klyšesche, sawola kaž njemdra: „Niz, jeli so jeho wola je, to ja njeczěpju; to dyrbi jeho wola bycz. Wón njeknje mojemu džěsczu wumrjecz dacž.“ Tón farať so tajkich słowow stróži a džěšche sašo domoj. — A hlaj, pschecziwo wschemu czlowskemu pomyslenju a k njewurjekliwej radosczi maczerje woczerstwi to džěczo a je wulke narostlo. — Haj, wón je rostl, tamny maczertny lubuscht; wón je rostl na czěle a — na słěczi, a je maczeri lěto wot lěta wjazy hněwanja, haniby a wutrobneje žaloscze nahotował, je ju wo jejne wulke samoženje a na proschertki kij a na gmejnsku khěžu pschinjekl, — a na pošledku je kam ruku na swoje žiwjenje složil!

Skoto a sloty.

Powjedanečko se kerbskeje Łužicy s lěta 1872 wot S. B. M.

I.

Luby czitarjo! My smy w najnowšim czašu taf daloko do přědta dokročili, so so naschemu puczowanju a dalekoczenju žane sadžewfi taf bylnje napschecziwo stajecz njemóža, so je njebychmy pschewinycz mohli. Szyni so teho dla so mnu na želesnizu a jědžmój psches doliny a horiny, psches lufi a sahony, psches lěšy a bahnišcža. Šěrony a morja njemóža naju wotdžeržowacz, so njebychmój hacž na kónz śwěta pschincz mohłaj. Haj, hdyž železnizy a parne kóžže naju pschewjescz njemóža, stupimój do powětrowneje kóžže abo powětrownja (Luftballon) a dale lecžimój psches najwysšishe hory a psches najhlubšche morja. Naju pucz je daloki, pschetož na 5400 mil daloko dyrbinny puczowacz, prjedy hacž do tamneje krajiny dbúdzemój, w kotrejž je so to podało, sčtož chzu nětko powjedacz.

W rjanej plódněj dolinje leži město, s džěla na wyškofich stalach natwarjene, w kotrymž ma něhdže 25,000 ludži swoje bydlenje. Mimo tuteho města wije so rěka, kotraž swoje hlěborne žolny do nižiny dale sczele a wschelim ludžom, pschi režy bydlažym, so klyžobna wopokasuje psches to, so jim pomha džělacz a jim kola we wschelafich twarjenjach wjerczi, kotrejž jim a druhim nusnu zprobu a druhu potrebu tworja.

Nad tutej rěku je wyškofa a dolhi móst natwarjeny, a sčezowate a woheňšapate wošy jědža kóždy džen wjazy krócž, pak k wječoru, pak k ranju po nim a wleku wulku wopusch ja šobu. Še pak to wrjeskot a rženje, jako by djabol abo repuchaty smij kam nimo czahnyl.

Dwě wěži stejitej pschi režy, w kotrymajž so wulke kola

wjercza, kiž stajnje wodu czerpaju a horje do města czěrja, so bychu tam tón hrědk měli, kotryž czistoscz a rjanoscž domow a czlowjekow kamych podpjera.

Dale delefach pschi režy wuhladasch wyškofe minarety, s kotrychž stajnje wulki stolp kadu k njeby stupa. Šu to najšferscho domy pschibohow, w kotrychž so „mamonej a jeho jandželam“ wopory podawaju. Taf so šda, ale hdyž tam dale nuts pohladamy, dha so bórny pschewědczimy, so w tutech wulkich twarjenjach móžny kuslat s mjenom „industrija“ bydli, kotryž wozny skoba a milliony nitkow s nich napschedže a ludžom wobleczenja a pschu tworí. Pschipódlu džerža tam drugeho pschiboha jateho, stareho hobra kotryž ma taf wulki žoldk, so ja tydžen na 800 kóřow pschěžy špóžera. Wón pak ma wjetškej woczki hacž žoldk a dyrbi wschitko sašo wot so dawacz. Sčtož pak je wón w rcze a žoldku poměl, to placzi tam a pola luda, we wokolnosczki bydlažeho, sa pschekrašnjene, a wschitko šebi ludžo swotnoschuja abo jo tež do dalokich městow a krajnow scželu.

W jenej drugej khěži bydli smij, kotryž želeso žerje a želesne nitki wot so dawa; w sašo drugej pak njeschwarne šwěrjo, kotrejž masane lapy kufša a póžera a napošledku cziste bčle kópiena wot so dawa.

Ludžo, tam bydlažy, pak njemóža czistoscz a jagnoscž tutech kópienow šnjescz, teho dla šebi woni czornidlo wosmu a womasaju žyle kópiena taf, so jeno malo bčleho wostanje. Pschi tym šu tež džěczi džělawe a próžuja so kóždy džen, so bychu to šanicžile, sčtož je smij wot so dal.

Niže města delefach, w rjanej dolinje, na prawym brjošy rěki, steja wschelafe khěžki, hdyž je šly duch swoju haptku šaložil, w kotrejž žadlawe lékarstwo tolcze a šebi proch džěla, kiž je w šwěcže hižom wjele pšakanja a rudženja šhotował. Wón pak njedawa khorym a bėdnym šwój proch jako lékarstwo, ale runje najrjenschim a najstrowschim ludžom, a pyta jich moricz abo tola šranicz.

Dale horjekach stejí khěža, stara a ščěra, ale w nej je žiwjenje a sčczertot. Wjele ludži w tutej khěži šedži, kiž staremu pschibohoj wopruja, kotrehož „Šambrinus“ mjenuja. Psched tutej khěžu stejí po rynchach wjele rjaných lipow a dele k režy šu rjenje wobrosčzene šelene strony a staly. Čžasto pschikhadžeju na tuto krašne městno, kotrejž je s wulkej naturštej pschu wobdate a kotrejž rjaný wuhlád na najwysšischo ležazy džěl města pošicža, mužojo a mlodženzy, kotřiz maju dolhe kije, s kotrychž woheň a wrjeskot pluwaju.

Druhdy nacžeri so na tuto městno wjele mlodženzow s tajkimi kijemi a s natšknjenym kónzom. Woni maju jenajku draštu, žolte knesle a czěrwjene khornarje. Šo šoku wišy dolhi nóž w kožanych nóžnjach. Šedyn pak ma dolhi šeschwijeny nóž w blyšcžatych nóžnjach, kotryž wón s tajkim wotmachom wuczehnje, so do wschitkich tam stejazyh ludži nowy duch šaczehnje. Wón jeno šlowczko šahrima a wschitko so šawjertnje abo bčži, hdyž chze wón jich mēcz. Šrašesch so, sčto czi ludžo šu a sčto cžinja, dha rěka: „Maschi wozazy exerziruja!“

My džemy dale wokoło žyleho města a wuhladamy njedaloko k lěwizy s murju wobdatu šahrodu, w kotrejž je psches měru wjele rjadkow, a na nich steja kwětki, šchtomiki, drjewjane a kamjenitne stolpy se wschelafimi kamjenjemi. Žyle městno je wulžy jara rjane a lubošne a tola widžimy na nim hušto ludži, kotřiz šrudžby dla pšakaju a so rudža. Tuta rjana šahroda wopšhija wušny k wěcznosczki.

Šrjedy hacž smy žyle město wobeschli, wuhladamy nowe wulke twarjenje, do kotrehož wjele ludži, mlodšich a šaršich, khodži. Še pak to twarjenje, w kotrymž so šyje sa žiwjenje. Šošamo štawa so tež w jenym wjetšim nacžerwěň twarjenju.

Hiščje do jeneje wulkeje tježe stupny; ſchto tam widžimy? — Bari ſo tam juſchka, žolteje a nacžorneje barby, kotraž ſo wot tamniſchich wobydlerjow jara lubuje a derje ſłodži, ale paſ tež do hlowny ſtupa a „kocze mjerſanje“ ſhotuje.

Woftajmy wſchitko to na boku a podajmy ſo runu čaru nuts do meſta! Mimo wulkich twarjenjow a wěžow wjedže naſ pucž na wulke rumne meſtniſchjezo, na kotrymž wulke twarjenje ſ wěžu a kuſt ſady njeho hiſchje wjetſche tajke ſteji. Tam wjedu tež durje do wjetſcheho twarjenja, do kotrehož naſhwilnje wjele ludži ſaſtupuje, ſchtož ſo najbóle ſobotu a ſrjedu ſtawa.

Tež w tutej tježi bydli wulki pſchibóh, kotryž „mamon“ reka a wjele woporow žada. Tola njeje wón taſ njeſmilny, ſo by tym, kiž jeho wo to proſcha, tež jaſo wot tych woporow něſchto njedał. Teho dla ſaſtupuja tež tajzy ludžo do tuteje tježe, kiž ſebi něſchto wot woporow žadaju. Nad wuſlſchja wuſchſchi meſchnik kóždeho, kiž jeho pſchiboha wo něſchto proſbu, jeli jeho próſtwa pſcheměrnje wulke žadanje njewupraja. Tola jeno tajkim ſo jich próſtwy wuſlſchjeju, koſiž ſu prjedy ſwěrní pſchiwíſowarjo byli a „mamonej“ wopory podawali. Wuſchſchi meſchnik, hač runje je luboſny a dobročiwny wobſtarny knjeſ, wotpoſaſuje paſ kóždeho njeſmilnje, kiž jeho pſchiboham prjedy woprował njeje.

(Wſchichodnje dale.)

K w ě t k i.

(Potracžowanje.)

Wſchi fromje lodowzow kčžjeja pódla družinow ſtopizow (Steinbrech) a hórkowzow čžemnocžerwjeny rózownik a kraſna njewjeſtnička (Leontopodium, Edelweiß), kotruž ſhrobly honjeť alpowſki na ſtraſchnych meſtnach ſchčžipa, ſo by ſ njeje ſwój klobuť puſchil. — Woprawdže rjany kwětkowny rječčas, kiž ſo wonjejo kraſnje horje čžehnje ſ hlubokeho doła runinow hačž t ſněhojnym wjeſchkam Alpow, Wožu kraſnoſčž a pſchecželnoſčž ſ čžichej rěčžu pſchipowjedajo.

Kwětkow twórbny ſu wurjadneje wſchelakoſčže. Lilije maju twórbu khelucha abo ſwona. Druhe kwětki maju podobu hwěſdow abo ſlónza, n. pſch. hwěſdnizy a ſlónčnizy, druhe runaju ſo kulam abo rózicžkam, jaſo juriny a róže; jaſo druhe maju twórbny nahlownika (čžrijčžki abo ſtupnicžki), abo ſtupnjow (ſtupnjowka, Calceolaria) a t. d. Schles ſo hranolojčže poſbėhuje; ſchleńčžerńja ma kwětki, kotrychž kópjeſchka kaž jaſny dele wiſajaju; druhe maju podobu ſwěrjazeje khlamy (lawiza, Löwenmaul) abo napoſtńika (napoſtńik, bajtl, Fingerhut) a t. d. Kóžde kópjeſchko je nanajněžniſcho wurėſane, wobėſane, ſ čženkimi žiwkami pſchecžehnjene a nanajněžniſcho pſcheplecžene.

Kraſnoſčž kwětkownych barbow njehodži ſo wopiſacž; dyrbimy je ſami widžecž. Kaſka čžiſtoſčž w jednorej barbje n. pſch. lilijow, atlaſojta a tola wſchón atlaſ pſchewažowaza! Kaſ rjenje a pėknje ſmeſchana w ſahrodnych pėtrklucžach, tulpacž, nalikach a t. d.! Kaſka žahloſčž pruži ſo nam ſ juriny napschecžiwu! Kóže pódla lilijow abo čžerwjene a bėle róže do wėnzow ſaplecžene, kaſ ſo rjenje a ſchlachotnje blyſchčža! Sich ſelena barba ſluſcha nadžiji, jich bėla njewinoſčži, jich čžerwjena hanibicžiwosčži.

Kwětkow wón mohli jich duſchu mjenowacž. Storo kóžda kwětki ma ſwoju woſebitu wón, najwjažore rjenje wonjeju. Wny móžemy ſe ſandželentymaj woržomaj hnydom roſdžčlicž wonjenje róže wot naliki abo ſijałki. Někotre kwětki kčžjeja a wonjeju jeno w nozy, n. pſch. wječornička wudawa, kaž ſylóbiť ſwój kraſny ſpėw, jeno w nozy ſwoje ſlódke wonjenje. Mnohe kwětki wotewrjeju ſo rano a ſandželeju ſo na wječor. Sda ſo ſkoro, jaſo bychu drėmałe. Kwětki ſo ſańdželi, hdyž ſmny wėtr na trawnik

duje, hdyž n. pſch. mlóčž kčžjeje, pſchi čžoplym ſlónčnym wjedrje ſo jaſo wotewri. Kaſ hanibicžiwje ſo wėſte kwětki hromadu ſčžahnu, hdyž ſo je něchtó jeno troſchku dótnje! Někotre kwětki, pſchede wſchěmi ſlónčna róža, wobrocžuju ſo po ſlónzu na njebyu.

Winaſchu powahu dyžli měrnopaſne kwětki maju tropiſke. Spodžiwne, wnyſozy ſwjatocžne, namyſliwe, hejſowneje poľnoſčže a tuheje krutoſčže poſažuju ſo jich twórbny. Sich kčžew je wopowjažy, naduſchowaty. Namódry alowej wuhanja ſwoje kónčojte kópjena kaž hobriſke kłoki ſ puſtowſkeho pėſka a ſaſwėcži tyſazy kwětkow na mjedžanym kwěčniku ſwojeho ſtolpika. Wón ſteji ſamotny na ſuchej runinje, krutoměrnje a ſpožči tropiſkej krajinje čžžkomyſlnu powahu. Koſtowž (Cactus) je paſ kulojteje twórbny, paſ kaſy hadojčže, paſ ſteji runje horje ſ čžlónkowanymy ſtolpami. Kaž pľomjenja wukčžewaju podſtamkojce kwětki ſ tuhokalateho ſtolpika. Wny ſo ſpodžiwamy, hdyž wohladamy bjeſtwarnu, ſchėroſelenu hromadu jeneho nadrowza (Mammillaria, Zibendistel) ſ najrjeńſchimi purpurowymy kwětkami pokrytu. Spodžiwna je napschecžiwosčž mjeſ bjeſtroſchtnym njewjeſelým wohladom holeho ſucheho ſtolpika wulkokwětkateje nozowki a jeje wulkimi, kraſnymy, buľanymy, po wonjeľkach (Vanille) wonjatymy kwětkami, kotrež w ſamjeľčnej nozy ſo roſwivajo kaž ſlónzo pruhuja a w dživopolnym pſchehrawanju ſwojich tječkow ſo ſkoro ſdadža, jaſo bychu ſo t wnyſchchemu ſwěrjazemu žiwjenju poſbėhnyčž chžyle.

(Wſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Wſchi wulkej horzocžje ſu wulke wóhnye w holach naſchjeje Łužizy ſahadžale. Sańdženu ſobotu ſo hola pola Kobliz paleſche a je ſo wulki džel hole, Njeſwacžidliſtemu a Bėlo-Kholmčžanſtemu kńejſtwu ſluſchazeje, wotpalil. Póndželu bėſche jaſo wulki woheń we kralowſkej holi pola Hucžiny a je 64 hektarow ſanicžil. Teho runja pſchińdže ſe Žitawſkich ſtron pomjeſčž, ſo je wulki woheń w bliſkoſčži Dybina byl.

— W Njedžichowje pola Wojerež w Hornej Łužizy budže ſo pſchichodnu njedželu 17. julija ſaľožny kamjeń t nowej ewangelſkej zyrkwi na ſwjatocžne waſchne položicž. Šwjatocžnoſčž ſo popoľdnju w 1/24 ſapocžnje. Šwjedžcńſku rěčž ſmėje knjeſ duchowny Boedich a poſwječžinſku modlitwu knjeſ ſuperintendenta Kuring.

— Šrudna powjeſčž pſchińdže ſ Aldorfa w Bogtlandſkej. Tam je ſo meſchčžaniſka zyrkej do žyla wupalila. Pľomjenja hižom ſ wotnow wyſoko ležazeje zyrkwe ſapachu, jaſo ſo na woheń dohladachu. Woheń bu pſchezo wjetſchi a 1/21 ſtejeſche žyla tſėcha w pľomjenjach. Wóhnyjome wobory drje pſchilhwatachu, ale jim njebėſche móžno wóhnyju wobaracž. W 3 bėſche zyrkej žyle wupalena. Wona je jena najſtarſchich w Bogtlandſkej, wona bu 1511 natwarjena a mejeſche rjenje kľincžaze ſwony. Wukhowało je ſo mało, jenož někotre ſwjate ſudobja a zyrkwinske akty, kotrež ſo w kħapalni kħowachu. Woktať je ſo wſchón ſpalil. Wobydlerjo ſu hluboko ſrudženi a to niž jenož dla wulkich wudawkow, kotrež na nich čžakaju pſchi nowotwarje Wožeho doma. Ně teho dla, dofelž je kóžda ſwójba wot lėſtotetkow do ſwiſowanja ſ lubym Wožim domom ſtupila. Tam je wjetſchi džel wobydlerjow kſchčženych, konfirmirowanych a ſwėrowanych. A nětko je woheń to ſwjate meſto nutrných wopomnjenjow ſanicžilo.

— Wulka horzota je woſebje wobčžezna we wulkich meſtach. Poſlednaj 2 dnjej je ſlónčko 200 ludži w Pariſu ſčžahalo, wot kotrychž je jich 18 wumrjelo.